

2. Панков Г. Д. Метафизика Целого как холистический дискурс в осмыслении человека Марком Аврелием // Соціально-філософське осмислення сучасних цивілізаційних процесів: Матеріали міжвузівського науково-практичного семінару «Соціально-філософські проблеми сучасної цивілізації», присвяченого 100-річчю від дня народження першого завідувача кафедри філософії ХНДУ Володимира Петровича Шерстюка (Харків, 23 листопада 2018 р.). – Х.: 2019. – С. 108-115.

3. Фуко М. Герменевтика суб'єкта: курс лекцій, прочитаних в Коллеж де Франс в 1881-1882 учебном году / Пер. с фр. А. Г. Погоняйло: СПб.: Наука, 2007. – 677 с.

М.А. Подригало
(ХНАДУ), м. Харків
О.І. Біленко
(НАНГУ), м. Харків

ДО ПИТАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТЕРМІНУ «ОПТИМІЗАЦІЯ» У НАЗВАХ ДИСЕРТАЦІЇ З ТЕХНІЧНИХ НАУК

Досвід багаторічної підготовки науковців та участь у захистах дисертаційних робіт дозволяє авторам висловити свою думку щодо частого використання терміну «оптимізація» у назвах дисертацій з технічних наук.

Гучні заяви авторів наукових праць (особливо початківців) про те, що ними проведена оптимізація того чи іншого об'єкта дослідження викликає або посмішку, або обурення досвідчених членів спеціальних рад. Ця реакція викликана тим, що термін «оптимізація» пов'язують з математичною процедурою визначення оптимуму (максимуму-мінімуму) функції в заданій області її визначення. А автори дослідження, оптимізуючи не об'єкт дослідження як математичну модель, лише створюють гучну рекламу своєї роботи.

Відомо, що здійснити побудову абсолютно точної математичної моделі процесу чи явища неможливо, оскільки неможливо врахувати вплив усіх чинників, що впливають на результат. Якби це було можливо, тоді пошук і знаходження глобального оптимуму (максимуму або мінімуму) давали б право говорити про оптимізацію об'єкта дослідження. На жаль, при складанні фізичної та математичної моделей завжди робляться припущення та їх укладачі під час оптимізації знаходять локальний оптимум. У цьому досвідчені фахівці бачать претензійність авторів. Автори з повагою ставляться до молодих учених, спостерігаючи їхні помилки, згадують свої, допущені в молодості й тому не вважають, що це може бути підставою для відхилення роботи. Зазначені рекомендації можна розглядати як доброзичливі поради, створені задля формування освіченого вченого. Оптимізація (відповідно до [1]) – це процес вибору найкращого варіанта з можливих або процес приведення системи в найкращий (оптимальний) стан. Якщо автор дослідження стверджує, що оптимізував об'єкт дослідження, то повинен довести, що вибрав найкращий варіант, відповідний глобальному максимуму чи мінімуму, що, як сказано вище, неможливо. Процес оптимізації включає вибір цільової функції (математичної моделі), визначення припущень й обмежень. Таким чином, можна зробити висновок та рекомендації:

– якщо автори досліджень бажають показати своє вміння користуватися математичними методами, потрібно показувати результати оптимізації математичної моделі об'єкта дослідження;

– якщо вести мову про сам об'єкт дослідження, то слід наголосити, що автор раціоналізував процес чи явище, а точніше – здійснив раціональний вибір їх структури та параметрів.

Список літератури

1. Советский энциклопедический словарь / А.М. Прохоров, М.С. Гиляров, Е.М. Жуков и другие. М.: Советская энциклопедия, 1980. 1600 с.